335

14/m 11

Generale Staat van Ingezetenen en den Staat van het eiland Aruba (Kolonie Curaçao) van het jaar 1873.-

## A. Bevolking.

Op 31sten December 1873 beliep de bevolking volgens de opgaven van de [illegible] 4828.- zielen.-

In het jaar 1873 werden er gesloten Veertien huwelijken
wettig geëcht zijn 52 -- kinderen
In 1873 werden geboren:

| | |
|---|---|
| van het mannelijk geslacht | 106 |
| " " vrouwelijk " | 88 |
| Totaal | 194 |
| waarvan in echt | 56 |
| buiten echt | 138 |
| | 194 |
| en overleden van het mannelijk geslacht | 40 |
| " " vrouwelijk " | 35 |
| Totaal | 75.- |

De verdeeling der bevolking naar de kerkgenootschappen was als volgt:

| | |
|---|---|
| Nederlandsch Hervormden | 430 |
| Roomsch Katholieken | 4395 |
| Israëliten | 3 |
| Totaal | 4828 |

| | |
|---|---|
| Aangekomene personen | 187 |
| Vertrokken | 182. |

Zie Bylaag Lo. A.-

## B. Geestelijk Bestuur

Gedurende het jaar 1873 hebben er hieromtrent geen veranderingen plaats.

[illegible] wonende po-
ten des eilands hebben [illegible] ge-
[illegible]d en gaven reden van tevredenheid

## C. Gewapende Magt

De toestand der Schutterij als
op nevensgaanden staat aangewe-
zen heeft geene verandering ondergaan
(Zie Bijlaag Lt. B.)

De Leden der gewapende burger-
magt hebben met bereidwilligheid
voldaan aan hetgeen hun van bestuurs-
wege werd opgedragen. –

De politie magt bestond op
ulto. Dec. 1873 uit een marechaus-
see 1e kl. een 2e kl. ~~[illegible]~~

## D. [illegible]

[illegible] het jaar 1873 zijn de vol-
[illegible] behandeld te weten:
[illegible] bij het Kantongeregt

a [illegible]zaken . . . . . 15
b burgerlijke zaken . . . . . 13
c " " ([illegible]) . . . 5
d behandelde [illegible] . . . . . 8
e verrigtingen van den Kanton-
regter op last van den Regter
van Instructie of van het Hof
van Justitie . . . . . . 1
f. [illegible] in [illegible]
F [illegible] . . . . . 4
(Zie Bijlaag Lt. C.)

G Zaken betreffende onbeheerde boedels 1. ~~[illegible]~~

## E Eeredienst

Op dit gebied is niets merkwaar-
digs voorgevallen. – De Gemeente
wordt eene maal 's jaars door de
predikanten van Curaçao bezocht

F

Generale Staat van Ingezeten

# 1872 — Generale Staat der Bevolking — Aruba

## Ingezetenen van Aruba

| Omschrijving | Geboren in de kolonie | | | | | Geboren in overige W. Indië | | | | | Geboren in de Nederlanden | | | | | Geboren in andere Oorden | | | | | Generale Totaal |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | |
| Eerste district | 215 | 270 | 284 | 283 | 1052 | 9 | 3 | 6 | 3 | 21 | 1 | " | " | " | 1 | 6 | 4 | " | " | 10 | 1084 |

| Getal van Tuinen en hoven | Huizen | Hutten |
|---|---|---|
| Eerste district | 211 | 182 |
| Totaal | 211 | 182 |

| Godsdienst | |
|---|---|
| Protestanten | 98 |
| Roomsche Catholieken | 986 |
| Israeliten | " |
| Totaal | 1084 |

| Gehuwden | |
|---|---|
| Mannen | 92 |
| Vrouwen | 79 |
| Totaal | 171 |

| Generale Bevolking | |
|---|---|
| Mannen | 231 |
| Vrouwen | 277 |
| Jongens | 290 |
| Meisjes | 286 |
| Totaal | 1084 |

| Vee van allerlei aard | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Paarden | Muilezels | Ezels | Hoornbeesten | Schapen | Geiten | Varkens |
| 35 | 2 | 204 | 36 | 1210 | 2201 | 205 |

Aruba den 10 January 1873
De districtmeester van het eerste district
Frans V Croes

# Generale Staat van Bevolking

## Ingezeten van Aruba

| Omschryving | Geboren in de Kolonie | | | | | Geboren in de Overige W.I. | | | | | Geboren in de Nederlanden | | | | | Geboren in andere oorden | | | | | Generaal Totaal |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | Mannen | Vrouwen | Jongens | Meisjes | Totaal | |
| Dorp Oranjestad | 234 | 397 | 477 | 516 | 1.624 | 134 | 85 | 28 | 27 | 274 | 3 | . | . | . | 3 | 1 | 4 | . | 2 | 7 | 1.908 |
| Eerste District | 220 | 276 | 304 | 315 | 1.115 | 8 | 4 | 5 | 2 | 19 | 1 | . | . | . | 1 | 1 | . | . | . | 1 | 1.136 |
| Tweede District | 162 | 194 | 189 | 140 | 685 | 1 | 1 | . | . | 2 | . | 1 | . | . | 1 | . | . | . | . | . | 688 |
| Derde District | 191 | 242 | 165 | 185 | 783 | 6 | . | . | . | 6 | 1 | 2 | . | . | 3 | . | 1 | . | . | 1 | 793 |
| Vierde District | 64 | 61 | 94 | 74 | 293 | 2 | 1 | . | . | 3 | 1 | . | . | . | 1 | 4 | 2 | . | . | 6 | 803 |
| | 871 | 1.170 | 1.229 | 1.230 | 4.500 | 151 | 91 | 33 | 29 | 304 | 6 | 3 | . | . | 9 | 6 | 7 | . | 2 | 15 | 4.828 |

| Getal huizen en tuinen | Huizen | Tuinen |
|---|---|---|
| Dorp Oranjestad | 238 | |
| 1e District | 216 | 184 |
| 2e District | 137 | 167 |
| 3e District | 144 | 145 |
| 4e District | 55 | 55 |
| Totaal | 790 | 551 |

| Godsdienst | |
|---|---|
| Protestanten | 430 |
| R. Katholieken | 4.395 |
| Israeliten | 3 |
| | 4.828 |

| Gehuwden | |
|---|---|
| Mannen | 343 |
| Vrouwen | 341 |
| | 684 |

| Generale Bevolking | |
|---|---|
| Mannen | 1.034 |
| Vrouwen | 1.271 |
| Jongens | 1262 |
| Meisjes | 1261 |
| | 4.828 |

| Vee van allerlei aard | |
|---|---|
| Paarden | 94 |
| Muilezels | 32 |
| Ezels | 1.116 |
| Runderen | 224 |
| Schapen | 7.739 |
| Geiten | 14.439 |
| Varkens | 640 |

| | | |
|---|---|---|
| Geboren gedurende 1873. | | |
| Van het Mannelyk Geslacht | 106 | |
| Van het Vrouwelyk Geslacht | 88 | 194 |
| Waarvan in echt | 56 | |
| en Buitenecht | 138 | 194 |
| Overleden gedurende 1873. | | |
| Van het Mannelyk Geslacht | 40 | |
| Van het Vrouwelyk Geslacht | 35 | 75 |

Gedurende het Jaar 1873.
werd gesloten 13 Huwelyken
waarby 52 kinderen Erkend (?)

1873.
Aangekomen Pasagiers 187.
Vertrokken id. 182.

Aldus opgemaakt, volgens opgave
der Districtmeesters
Aruba Ultimo December 1873.
De Ambtenaar van den Burgerlyken Stand
[illegible]

Gezien
De Gezaghebber
[illegible]

# Generale Staat van Ingevoerde goederen gedurende 1873

| Hoeveelheid en namen der goederen | Calculatie waarde | | Geldswaarde |
|---|---|---|---|
| 120 Okshoofden Wijn | per okshoofd | f 180. = | f 21600. |
| 175 Kisten [illegible] | ,, Kist | ,, 300 | ,, 52500.00 |
| 502 Vaten meel | ,, Vat | ,, 30 = | 15060. |
| 40 Kisten Jenever | ,, Kist | ,, 8. = | 320. |
| 4300 Dakspanen | ,, 1000 | ,, 80. = | 344.00 |
| 4200 Koppen Stroo | ,, 100 | ,, 15. = | 630. |
| 111 Kisten Tabak | ,, Kist | ,, 27. = | 2997.00 |
| 459 Vaten mais meel | ,, Vat | ,, 12. = | 5508.00 |
| 103 Zakken Koffij | ,, 100 lb | ,, 40. = | 4120.00 |
| 254 Kisten Zeep | ,, Kist | ,, 4. = | 1016.00 |
| 36 Vaten kerosene olie | ,, Vat | ,, 42. = | 1512.00 |
| 20 Vaten beschuit | ,, ,, | ,, 15 = | 300.00 |
| 57 Manden bier | ,, mand | ,, 10. = | 570.00 |
| 16 Zakken Rijst | ,, Zak | ,, 15. = | 240.00 |
| 33 ,, Stijsel | ,, ,, | ,, 15. = | 195.00 |
| 12 Kisten olie | ,, Kist | ,, 10. = | 120.00 |
| 20 Vaten gez: Vleesch | ,, Vat | ,, 40. = | 800.00 |
| 27 manden Aardappels | ,, mand | ,, 5. = | 135.00 |
| 30 Kisten Likeur | ,, Kist | ,, 10. = | 300. |
| 6 Vaatjes Boter | ,, Vaatje | 40. = | 240. |
| 14 Kisten Kaas | ,, Kist | ,, 5. = | 70. |
| 47 Kisten Kaars | ,, ,, | ,, 10. = | 470. |
| 20 Vaten haring | ,, Vat | ,, 20. = | 40[illegible] |
| 22 Kisten Bakkeljauw | ,, Kist | ,, 7. = | 15[illegible] |
| 11316 Voet planken | ,, 100 Voet | 10. = | 1131.[illegible] |
| 15 Dozijn stoelen | ,, Dozijn | 15. = | 225. |
| 4 Vaten [illegible] | ,, Vat | ,, 20. = | 80. |
| 10 Vaatjes Spijkers | ,, Vaatje | 15. = | 150. |
| 1000 Klinkers | ,, 1000 | ,, 40. = | 40. |
| 20 Hamers | ,, Stuk | ,, 8. = | 160.00 |
| 10 IJzer potten | ,, ,, | 3. = | 30. |
| 20 Kisten wijn | ,, Kist | 10. = | 200.00 |
| 20 Blikken reuzel | Blik | 6. = | 120.00 |
| 96 Dameejannes Azijn | ,, Stuks | 2. = | 192.00 |
| 672 Doz: [illegible] | ,, Dozijn | 7. = | 4704.00 |

(4)

L.O.J.

# K. Nijverheid

De middelen van bestaan der bevolking van dit eiland zijn: Landbouw, veeteelt, Mijn-bewerking, visscherij & zoutwinning

1: Landbouw & veeteelt. —

De oogst van 1873 was zeer gunstig, blijkens het onder titel "Handel & Scheepvaart" aangeteekende.

De oogst van het ingetreden 1874 belooft gunstiger te zullen zijn. —

De stand van den veestapel op Aruba is als volgt. —

| paarden | ezels | muilezels | runderen | schapen | geiten | varkens |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 914 | 1116. | 32. | 224. | 7709 | 11439 | 644. |

In 1873 werden uitgevoerd:

~~paarden~~ ~~ezels~~. ~~muilezels~~

4 runderen, 35 — schapen

20 geiten 131 — varkens benevens 11016 —— geitenvellen

918
2
1836
918
11016

2: Uitgifte van gronden.

Gedurende het jaar 1873 zijn aan den landbouw afgestaan 78,58,55 □ [illegible]
Voor het opbouwen van huizen in de Oranjestad 550 □ Ellen. —

Zie bijlagen ~~Geene~~

3: Mijn Ontginning. —

De goud mijnontginning verschaft aan een aantal ingezetenen die als opzigters

Deels bij de goudmijnen werkzaam zijn een middel van bestaan en (ongezeten) de arbeidende klasse werk tegen een loon van 75 cts daags. — F

Er werden (volgens opgave van den agent) gemiddeld 200 man 's daags aan de goudmijnen te werk gesteld.

~~Het~~ De oprigting der machinerieën (die met aanzienlijke kosten gepaard ging) ondervond eene vertraging door het vertrek van den Ingenieur Tandell en de werkstaking daardoor. [

Deze machinerieën [illegible] door zeven windmolens gedreven zijn thans in werking, doch, volgens het berigt van den Agent, zij kunnen de fijnstampen van Ingenieur [illegible] verrigt, was hij nog niet in staat de uitkomst dezer vermalen op te geven. P

F De Super-Intendent (& agent) B. H. Tule werd (als gevolg daarvan) door den heer B. W. Newman vervangen. —

~~Het~~ De rapporten van den heer Newman en der Commissie van toezigt op de mijnwerken worden hierby overgelegd onder L. — F

[ Een verschil met den tegenwoordigen agent der A. I. G. M. Cy. schijnt tot dat vertrek te hebben geleid. —

(Empire Self-regulating Wind Mills)

P kosten op te geven.

4e Visscherij

Door verschillende ingezetenen werd met vergunning van het bestuur met goed gevolg langs de kusten van dit eiland gevischt. —

5. Zoutwinning.

De zout exploitatie gaat niet vooruit, het gewonnen zout werd op het eiland zelf verbruikt. —

F Ik acht het niet ondienstig onder dit hoofd te vermelden dat in den loop van dit jaar door mij en den heer J. H. W. Gravenhorst op particuliere ~~[illegible]~~ en Gouvernements gronden guano lagen zijn ontdekt die bij eene behoorlijke bewerking eene nieuwe en groote bron van inkomsten voor dit eiland ~~[illegible]~~ kunnen worden en krachtig zullen bijdragen tot opbloei en gestadige ontwikkeling. —

Een verzoek om concessie der guano exploitatie op dit eiland is bij den Gouv. v. Curaçao in overweging. —

6 Handel en Scheepvaart.

De navolgende aanteekeningen van in en uitgevoerde goederen en die van in en uitgeklaarde vaartuigen geven den toestand van den handel in bijzonderheden aan, als:

Generale

Begrooting
over
1873.

6

# Inkomsten Eiland Aruba Uitgaven

| Omschrijving der Middelen | Ontvangst over 1869. | Ontvangst over 1870. | Ontvangst over 1871. | Geraamde ontvangst voor 1873. |
|---|---|---|---|---|
| a. Ankergeld | ƒ 205.00 | ƒ 262.00 | ƒ 275.00 | 246.66 |
| b. In- en uitvoer van goederen | 116.91 | 195.26 | 270.97 | [illegible] |
| c. Leges | 293.70 | 262.03 | 304.00 | 286.60 |
| d. Zegelregt | 597.65 | 570.90 | 690.05 | 620.[illegible] |
| e. patenten voor dranken[illegible] | 520.00 | 570.90 | 574.50 | ~~557~~ 537.[illegible] / 518.95 |
| f. Tonnengeld | 32.00 | – | 240.40 | 93.73 |
| g. Korting op de Inkomsten der Ambtenaren wegens pensioen | 1391.60 | 1399.65 | 1291.94 | 1361.05 |
| h. ~~[illegible]~~ | – | – | – | nihil |
| i. Grond belasting ~~[illegible]~~ | 1165.12 | 1001.21 | 2664.65 | 1293.63 |
| j. de Tiende penning | 25.90 | 17.34 | 30.00 | 24.41 |
| k. Belasting op publieke verkoopingen | – | – | 77.51 | 25.[illegible] |
| l. Accijns op sterken drank | (wordt te Curaçao betaald) | | | nihil |
| m. Belasting op de erfopvolging | | | | nihil |
| n. Vergunning om goud te delven | – | – | – | ƒ 2500.00 |
| o. alle andere ontvangsten | 62.50 | 40.00 | 76.65 | 59.71 |
| Benoodigde subsidie voor 1873 | | | | 14844.80 |
| | | | | ƒ [illegible] |

2777.17 / 25.83

| Omschrijving der Uitgaven | In de Kolonien | In Nederland | Totaal |
|---|---|---|---|
| I Geestelijk Bestuur | ƒ 3[illegible].00 | ƒ [illegible].00 | ƒ 3[illegible]7.00 |
| II Justitie en Politie | 5070.00 | – | 5075.00 |
| III Geldelijk Beheer | 1275.00 | – | 1275.00 |
| IV Eeredienst en Onderwijs | 5266.00 | – | 5266.00 |
| V Staatkundige Hand. Societeiten | ~~3266.00~~ 3265.00 | – | ~~3266.00~~ 3265.00 |
| VI Landsgeb. en Eigendommen | 750.00 | – | 750.00 |
| VII Pensioenen aan Burgerl. Ambtenaren hunne weduwen en wachtgelden | 1525.00 | 1400 | 2925.00 |
| | | | 22009.00 |
| | | | 22088.80 |

# Begrooting der Uitgaven voor het eiland Aruba voor 1873.

| Artikelen | Omschrijving | Betaalbaar in de Kolonie | Betaalbaar in Nederland | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| | **Afdeeling I.** | | | |
| | **Gewestelijk Bestuur.** | | | |
| 1. | a. Traktement v. d. Gezaghebber | f 2700.00 | - | f 2700.00 |
| | b. Toelagen: | | | |
| | Gezaghebber voor bureaubehoeften | 200.00 | | |
| | Id. Bibliotheek, meubelen en abonnementen | 12.00 | | |
| | c. Bodeloon en verschillende benoodigdheden | 25.00 | | 237.00 |
| 2. | Uit- en terugzending van burgerlijke Ambtenaren, transportkosten van verlofgangers, gepensioneerde Ambtenaren en zieken | 300.00 | 300.00 | 600.00 |
| | | | | f 3537.00 |
| | **Afdeeling II.** | | | |
| | **Justitie en Politie.** | | | |
| | Kosten van het Kantongerecht. | | | |
| 3. | a. Traktement van den Griffier bij het Kantongerecht, Secretaris van de Raad van Politie, tevens belast met de functien van Notaris en hypotheekbewaarder, alsmede met de werkzaamheden van het Postkantoor | f 850.00 | | |
| | b. Toelagen: | | | |
| | aan den Kantonregter | 300.00 | | |
| | aan den Ontvanger als bewaarder van het Open. Ministerie | 200.00 | | |
| | aan den Griffier tevens belast met de functien van hypotheekbewaarder voor bureaubehoeften | 100.00 | | |
| | aan de dienaren | 200.00 | | f 1650.00 |
| | S.O. | | | f 1650.00 |

# Toelichting.

| Artikelen | Omschrijving | Betaalbaar in de kolonie | Betaalbaar in Nederland | Totaal | Toelichting |
|---|---|---|---|---|---|
| | O.D. | | | f 1650.00 | |
| 4. | Tractementen van de bezoldigde manschappen: | | | | |
| | 1 brigadier | f 540.00 | | | |
| | 3 manschap. 1e kl. à f 480 | 1440.00 | | | |
| | 2 " 2 " " 420 | 840.00 | | 2020.00 | |
| 5. | Licht, water en andere benoodigdheden voor de politie, schoonhouden van wachthuizen, alsmede voeding van de gevangenen en andere justitie kosten: | | | | |
| a | Licht en andere benoodigdheden | f [illegible]00 | (a) | | |
| b | Drinkwater, [illegible] van de manschappen en schoonhouden der politie wachten | 200.00 | | | |
| c | voeding der gevangenen en andere justitie kosten | 200.00 | | [illegible] | |
| | | | | f [illegible] | |
| | **Afdeeling III** | | | | |
| | **Geldelijk Beheer** | | | | |
| 6. | Tractement van den Ontv. | f 1100.00 | | f 1100.00 | |
| 7. | Bureaubehoeften en andere kosten. | | | | |
| a | bureaubehoeften en drukwerk voor den Ontvanger | 100.00 | | | |
| b | schoonhouden der bureau en andere benoodigdheden | 50.00 | | | |
| c | [illegible] der belastingpenn. | 25.00 | | 175.00 | |
| | | | | f 1275.00 | |
| | **Afdeeling IV** | | | | |
| | **Eeredienst en Onderwijs.** | | | | |
| 8. | Toelagen aan de predikanten der Hervormde gemeente op Curaçao en der onderwijzer op Aruba voor het waarnemen der predikdienst en het houden van godsdienstige voorlezingen: | | | | |
| a | aan den predikant op Curaçao | f 400.00 | | | |
| b | " de onderwijzer op Aruba | 300.00 | | f 700.00 | |
| | D.C. | | | f [illegible]700.00 | |

| Artikelen | Omschrijving | Betaalbaar in de kolonie | Betaalbaar in Nederland | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| | [illegible] D. | | | f 700.00 |
| 9. | Tractement v. d. R. C. Geestelijken: 2 Geestelijken van de 2e rang à f 1200 's js | f 2400.00 | | 2400.00 |
| 10. | Onderwijs.- | | | |
| a | Tractement v. d. Landsch. onderwijzer | f 1500.00 | | |
| b | Schoolbehoeften | " 200.00 | | |
| c | Huur van de school à f 3 's m'd | 36.00 | | |
| d | Schoonhouden der school | 30.00 | | |
| e | Toelagen voor schoolbehoeften aan twee bijzondere scholen | " 400.00 | | f 2166.00 |
| | | | | f 5266.00 |
| | **Afdeeling V** | | | |
| | Plaatselijke kosten. | | | |
| 11. | Verlichting: verlichting en onderhoud van een lantaarn | f 100.00 | | f 100.00 |
| 12. | [illegible]: [illegible] aan [illegible] à 50 ct. 's dags | f 366.00 | | " 366.00 |
| 13 | Wegen en straten: onderhoud der wegen en straten | f 300.00 | | " 300.00 |
| 14. | Plaatselijke en Geneeskundige dienst: | | | |
| a | Tractement van een Geneeskundige | f 1400.00 | | |
| b | Geneeskundige behoeften | " 200.00 | | f 1600.00 |
| 15. | [illegible] van [illegible] | f 250.00 | | " 250.00 |
| 16. | Quarantaine dienst: Toelage aan de [illegible] van het te [illegible] | f 300.00 | | " 300.00 |
| 17. | Verschillende Uitgaven | | | |
| a | [illegible] | f 50.00 | | |
| b | [illegible] van Stukken | " 50.00 | | |
| c | [illegible] en onvoorziene uitgaven | " 250.00 | | " 350.00 |
| | | | | f 3265.00 |

# Toelichting

| Artikelen | Omschrijving | Betaalbaar: In de Kolonie | In Nederland | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| | **Afdeeling VII** | | | |
| 1-3 | Landsgebouwen en Eigendommen. Gewoon onderhoud en herstelling der landsgebouwen en Eigendommen alsmede aanschaffe onderhoud van benoodigdheden voor de landsgebouwen | | | f 750.00 |
| | **Afdeeling VIII** | | | |
| | Pensioenen en wachtgelden. | | | |
| 1 | Pensioenen van burgerlijke Landsdienaren | f 620.50 | f 1400.00 | f 2020.50 |
| 2 | Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren - - - | | | " 905.30 |
| | | | | f 2925.80 |

## Toelichting: